

Урок № 17-18

Дата: 05.11.2021

Тема: Соціологія сім'ї

Мета: охарактеризувати соціологію сім'ї; розвивати аналітичне мислення, професійні навички, пам'ять, мислення; виховувати повагу спеціальності, оточуючого середовища

Хід уроку:

Соціологія сім'ї — галузь соціології, яка вивчає формування, розвиток і функціонування сім'ї, шлюбно-сімейних відносин у конкретних культурних та соціально-економічних умовах.

Об'єктом галузі є сім'я як соціальний інститут та мала соціальна група, а предметом — закономірності функціонування сімейно-шлюбних стосунків у соціальній системі.

При розгляді сім'ї як соціального інституту вивчаються:

- ✓ суспільна свідомість у сфері шлюбно-сімейних стосунків;
- ✓ узагальнені характеристики сімейної поведінки окремих груп населення за різноманітних економічних та культурних умов;
- ✓ вплив суспільних потреб на характер відносин та спосіб життя сім'ї;
- ✓ причини та наслідки недостатньо високої ефективності функціонування інституту сім'ї за тих чи інших умов; соціальний механізм зміни сімейних норм та цінностей
- ✓ ефективність реалізації інститутом сім'ї своїх основних функцій у різних політичних, соціально-економічних та культурних умовах і т.д.

Загалом, сім'ю як соціальний інститут ми аналізуємо тоді, коли особливо важливо з'ясувати, наскільки спосіб життя сім'ї, її функціонування в певних межах відповідають чи не відповідають тим чи іншим сучасним потребам суспільства. Крім того, модель соціального інституту дуже важлива для прогнозування майбутніх змін сім'ї.

Сім'я — це один із найдавніших соціальних інститутів. Виникла сім'я в первісному суспільстві значно раніше класів, націй, держав. В усі часи сім'я була і залишається найважливішим соціальним інститутом суспільства. Зміни, які відбуваються в сім'ї, змінюють її роль у суспільстві, впливають на його стан і розвиток. Тому кожне суспільство зацікавлене у стійкій, духовно і морально здоровій сім'ї. Взаємовідносини сім'ї із суспільством вивчає спеціальна соціологічна теорія соціологія сім'ї.

Сім'я як інституція має певні завдання і виконує певні функції в суспільстві. Завдання і функції треба розрізняти: завдання — це мета будь-якої діяльності, функція — це те, що необхідно для досягнення мети та її реалізації. Сім'я має два головних завдання: підтримка народжуваності і передання культури. Функції, які виконує сім'я, становлять 4 категорії:

- ✓ Біопсихічні функції (народження, сексуальна функція)
- ✓ Екологічні функції: матеріально-економічна, виробнича, господарча; споживацька; опікунська
- ✓ Соціально-значущі функції (статус і місце людини в суспільстві)
- ✓ Соціо-психологічні функції (соціалізація, культура, відпочинок, емоційно-експресивна)

Сімейні зв'язки складаються з внутрішніх і зовнішніх зв'язків.

Внутрішні зв'язки — основані на почутті взаємної любові та приналежності. Чоловік та дружина кохають один одного і це зумовлює особистий зв'язок.

Зовнішні зв'язки — обумовлюють стійкість сім'ї. В сім'ї обов'язково присутній зв'язок особистостей.

Мотиви до вступу у шлюб:

- ✓ емоційно-рефлексивний (пізнання іншого через риси);
- ✓ рефлексивний (пізнання через почуття, звертається увага на якості людини);
- ✓ інстинктивний;
- ✓ інституціональні (бажання мати сім'ю);
- ✓ конформістські (пристосування);
- ✓ інструментальні (сім'я використовується для досягнення мети);

- ✓ егоїстичні (дівчину кинув коханий і вона, щоб помститися, виходить заміж за іншого), у чоловіків егоїстичні мотиви, у жінок — травматичні.

Питання для самоперевірки:

1. Що вивчає соціологія сім'ї?
2. Що таке сім'я?
3. Які є функції сім'ї?

Домашнє завдання: повторити пройдене

Рекомендована література: Волович В. І. Соціологія : підручник. - К: ЦУЛ, 2019; Юрій М. Ф. Соціологія : підручник / М. Ф. Юрій. – Київ: Кондор, 2019

*Шановні учні! Нагадую, що на виконані вами завдання чекає моя електронна пошта:
kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер за номером: 093-74-98-200, але не пізніше 20:00*